

VERSLAG BUITENLANDSE DIENSTREIS

HOEVEEL PERSONEN HEBBEN DE REIS GEMAAKT

2 personen vanuit de gemeente Den Haag (en 50 personen vanuit verschillende Nederlandse gemeenten en sportbedrijven)

HOELANG DUURDE DE REIS?

4 dagen

WAT WAS HET DOEL VAN DE REIS?

De reis was naar Malaga. Malaga is in 2020 Europese Sporthoofdstad. Doel van de reis was om te zien hoe Malaga invulling geeft aan het sportbeleid in de stad. Ik ben met de reis meegegaan om inspiratie op te doen voor de invulling van het programma van het jaar 2022 wanneer Den Haag Europese Sporthoofdstad is.

WELKE LOCATIES ZIJN BEZOCHT?

- Een gesprek met en presentaties van de directeur en wethouder van sport van Malaga (stadhuis Malaga en het Russisch Museum);
- Een gesprek met de directeur van de vereniging van sport en gemeenten in Spanje (museum Malaga);
- Bezoek van diverse sportlocaties in Malaga, waaronder 3 multi-sportverenigingen en het basketbalstadion;
- Een fietstour langs verschillende publieke buitensportlocaties;
- Presentatie door de directeur van het basketbalstadion over de totstandkoming van het stadion en de ontwikkeling in de afgelopen jaren (basketbalstadion);
- Presentatie over sincroboxing, een sport voor vrouwen die herstellende zijn van borstkanker (basketbalstadion)

WIE HEB JE ONTMOET? (BENOEM DE FUNCTIEOMSCHRIJVING)

- Wethouder sport Malaga
- Directeur sport Malaga
- Directeur basketbalstadion Malaga
- Hoofd afdeling sportgeneeskunde Malaga

Daarnaast veel contacten gelegd met de Nederlandse groep.

WAT HEEFT DE REIS DE GEMEENTE OPGELEVERD?

In dit verslag beschrijf ik mijn eigen leerpunten uit de studiereis die ik wil benutten voor de organisatie van het jaar waarin Den Haag Europese Sporthoofdstad is.

1) Het verhaal van Malaga

De gemeente Malaga is goed in staat om te laten zien waar zij vandaan komen; wat was 15 jaar geleden de sportdeelname in Malaga en welke sportvoorzieningen waren er toen aanwezig? Wat waren de lange termijn ambities en welke stappen zijn de afgelopen jaren gezet? En waar heeft dat toe geleid, in termen van aantal voorzieningen, hardloop- en wandelroutes, beweegdeelname en kosten per inwoner? Dit maakt het verhaal van Malaga heel sterk en plaatst de ontwikkeling van Malaga in perspectief.

Leerpunten:

1. Ik wil het verhaal van Den Haag ook inzichtelijk maken en steeds kunnen vertellen. Dat geeft perspectief op onze ambities voor 2022. Ook met kaarten de voorzieningen (gemeentelijk en commercieel) en routes inzichtelijk maken. Hierin ook de parken en speeltuinen meenemen. Eventueel met de bredere kijk op de regio (zeker qua loop- en fietsroutes).
2. Onderwerpen die in ons verhaal moeten terugkomen zijn in ieder geval het topsportbeleid, het doelgroepenbeleid (incl de sporttuinen), de consultants en coaches, de verenigingen, Den Haag Zuid-West (incl Campus), het sportstrand.
3. Met ons verhaal kunnen we goed benoemen waarom Den Haag Europese sporthoofdstad is in 2022. Dan kun je ook zien dat Den Haag (en Nederland) in een andere fase van sportbeleid zit dan bijvoorbeeld Malaga. Namelijk niet enkel focus op sport, maar ook op bewegen en een focus op sport en bewegen als middel voor een meer vitale samenleving. Dit ondersteunt ook waarom we in Den Haag meer focus aanbrengen op Zuid-West (Sportkwartier) en waarom we een koppeling willen maken tussen sport en recht.
4. Ons verhaal inzichtelijk maken is ook belangrijk om te laten zien waar we goed in zijn en wat we in huis hebben. We moeten dit verhaal vertellen! Vaak wordt dit binnen de gemeente als normaal verondersteld, maar na het bezoek aan Malaga ben ik nog meer gaan inzien dat wat wij doen als gemeente het vertellen waard is. Ons verhaal is niet vanzelfsprekend en is niet 'gewoon', zeker niet vanuit een Europees perspectief gezien. Vraag is dan ook aan de collega's wat wij anderen zouden vertellen en laten zien als zij ons zouden vragen naar wat ons sportbeleid kenmerkt, wat onze successen en wat onze leer- en ontwikkelpunten zijn.
5. Ik wil ook dat onze boegbeelden en clubs het verhaal van Den Haag en van de sporthoofdstad kunnen vertellen. Dat als andere clubs of gemeenten bijvoorbeeld op bezoek zijn bij ADO, zij daar het verhaal kunnen vertellen.

2) Promoten van sport en bewegen

Malaga is er in geslaagd om meer mensen aan het sporten te krijgen veelal door het creëren van meer sportvoorzieningen. Dit is een interventie op zich en het is interessant dat het 'slechts' hiermee is gelukt de beweegdeelname omhoog te krijgen.

Leerpunten:

1. Den Haag zit in een andere fase: er zijn veel sportvoorzieningen, er is topsportbeleid, er is aandacht voor doelgroepen en verenigingen worden ondersteund. Wij zitten nu in de fase waarin we het beweegpercentage nog verder omhoog willen krijgen. De 'makkelijke' groepen hebben we daarin al bereikt (60-70%), maar we zijn nu bij de 'moeilijkere' groepen uitgekomen; mensen voor wie sporten en bewegen niet vanzelfsprekend is, daar geen mogelijkheden toe hebben, en of het belang er niet van inzien.
2. Sporten en bewegen zijn niet zaligmakend, maar kunnen wel een katalysator zijn van andere processen: door te sporten en bewegen komen mensen met elkaar in contact, verbeteren mensen hun gezondheid, krijgen ze meer energie voor andere dingen, leren ze nieuwe dingen en bovenal krijgen mensen plezier van sporten en bewegen. Het Kenniscentrum Sport en gemeente Noordwijk hebben daartoe ook een maatschappelijke kosten en batenanalyse ontwikkeld. Dit wil ik voor Den Haag ook doen!
3. Sport en bewegen moet dus niet sec als los beleid worden gezien, maar als onderdeel van ander beleid. Het belang van sporten en bewegen voor dit bredere doel moeten we met het Europese sportjaar dus goed voor het voetlicht brengen! Dit is ook de opmaat naar de link van sport met recht:
 - Sport, het beste instrument voor recht en vrede, in de wijk en de wereld en/of
 - Elke Hagenaar heeft 'recht op sport en bewegen' (meer als stelling dat iedereen daar toegang toe zou moeten hebben en dat wij dat als gemeenten maximaal faciliteren). Hierin kunnen we de link leggen met de Sustainable Development Goals, en/of
 - Sport maakt Den Haag sterker en/ of
 - Sport voor een betere en vitalere stad.

4. Ander leerpunt is ook dat we misschien ook verder moeten investeren in voorzieningen. Waarom zetten we niet net als in Malaga in elke wijk een paar cardioleintjes buiten neer?

3) Toekomst georganiseerde sport

In Malaga zijn veel sportscholen waar veel soorten sporten te beoefenen zijn, zoals fitness, tennis en padel, zwemmen, spinning en groepslessen. Dit lijkt te voldoen aan een behoefte van mensen. Deze voorzieningen zijn publiek-privaat: de grond is van de gemeente (en wordt al dan niet verhuurd) en het gebouw en de inrichting worden betaald door het bedrijfsleven. Dit is een ander model dan wij in Nederland hanteren (een duidelijkere scheiding tussen publiek en privaat?) en veelal zijn onze verenigingen nog 'monoverenigingen'.

Leerpunten:

1. Vanuit de VSG werd aangegeven dat met de komst van de Omgevingswet ook voor sport dingen gaan veranderen. Daarnaast hebben we te maken met een dalend aantal leden van verenigingen en een toenemend aantal mensen dat sport en beweegt. Sport organiseert zich dus steeds minder via de traditionele lijnen, sport vindt steeds meer plaats in de buitenruimte en de regels veranderen als gevolg van de omgevingswet.
2. Gezien bovenstaande ontwikkelingen moeten we ons buigen over de toekomstbestendigheid van onze sportinfrastructuur. Vraag is wat de ontwikkelingen betekenen voor de traditionele verenigingen, voor particuliere en ongeorganiseerde initiatieven en voor de ondersteuning vanuit de gemeente. Is het een oplossing als verenigingen zich meer samenvoegen, zodat zij hun krachten kunnen bundelen en hun leden meer verschillende sporten kunnen doen? Klopt het financieringsmodel nog wel? Is het een oplossing om meer met private financiering te doen? Wat zou er gebeuren als we als gemeenten niet meer zouden investeren in accommodaties en verenigingen? Uitgangspunt moet daarbij steeds zijn om meer mensen aan het sporten en bewegen te krijgen!
3. Kunnen we de komende jaren niet een aantal sessies organiseren, of proeftuinen doen die dit vraagstuk verder uitwerken, zodat in 2022 daar iets op kunnen laten zien, of verder kunnen uitrollen?

4) Link leggen tussen gezondheid en bewegen

We hebben een presentatie gekregen over Syncroboxing vanuit de afdeling sportgeneeskunde van de Gemeente Malaga. Zij hebben recent een onderzoek afgerond naar het effect van sporten met gewichten bij vrouwen die herstellende zijn van borstkanker. Het gaat hierbij om vrouwen bij wie de lymfeklieren in de oksel zijn verwijderd, in combinatie met chemotherapie of bestraling. Als gevolg van de behandeling hebben deze vrouwen dagelijkse problemen met vochtophoping in de handen en armen. Voorheen was het advies om na een dergelijke behandeling niet te trainen met gewichten vanwege een te zware belasting van de arm. Tijdens het onderzoek heeft de studiegroep gesport via de trainingmethode Sincrobox. Dit is een training waarin aerobics gecombineerd wordt met martial art bewegingen (www.sincrobox.es). In vergelijking met de controle groep blijkt dat de vrouwen die de training hebben gevolgd een betere afvoer hadden van vocht in de arm. Daarnaast was er een duidelijke verbetering van kracht in de arm, van de algehele conditie en van de kwaliteit van leven. Verder was er sprake van een hoge motivatie voor de training. Dit zorgde voor een hoge opkomst en een sterke groepsbinding. De training heeft niet geleid tot bijwerkingen.

Leerpunten:

1. Welke sport en welke oefeningen zijn goed voor een bepaalde ziekte, of aandoening? Zoals syncroboxing in Malaga, maar ook valpreventie in Nederland, of wandelen voor diabetes. En hoe kunnen we dit gericht inzetten om de beweegdeelname in Den Haag verder te verhogen?
2. En ook, wat kan sport en bewegen betekenen in het fit maken van mensen die nog een behandeling moeten ondergaan?
3. Kunnen we de komende jaren hier de goede voorbeelden verzamelen en bij elkaar brengen? Met in 2022 een congres waarin we de verschillende initiatieven op dit gebied samenbrengen en presenteren?
4. Kunnen we hieraan onderzoek koppelen?

Losse ideeën en vragen:

- Ambtenaren van EU-gemeenten en een lokaal sportteam uitnodigen voor toernooi en congres in 2022.
- Afspraak inplannen met Noordwijk over hun ervaringen met de city of sport, ACES en over de MKBA en het in kaart brengen van sportroutes
- Van te voren doelstellingen benoemen en meetbaar maken (linken aan Haags Sportakkoord)
- World cup voor mensen die transplantatie
- Fitnessclub (voor omwonenden) in sportcampus
- Meer Padel in Den Haag!
- Maken wij in Den Haag gebruik van het jeugdsportfonds en de jeugdsportpas?
- Deurmat met logo ECoS ☺
- In opgaveteam of werkgroep ECoS ook iemand vanuit sportvoorzieningen aanhaken.

ZIJN ER VERVOLGAFSPRAKEN? ZO JA, WELKE?

- Afspraak met gemeente Noordwijk over hun ervaringen met de city of sport in 2017, ACES Europe, de MKBA en het in kaart brengen van sportroutes
- Bovenstaande leerpunten worden meegenomen in de verdere uitwerking van de plannen voor 2022 wanneer Den Haag Europese Sporthoofdstad is.